ELLIS, SAMUEL (1803 - 1852), peiriannydd

Enw: Samuel Ellis
Dyddiad geni: 1803
Dyddiad marw: 1852
Rhiant: Hugh Ellis
Rhyw: Gwryw
Galwedigaeth: peiriannydd
Maes gweithgaredd: Peirianneg, Adeiladu, Pensaerniaeth Forwrol ac Arolygu Tir
Awdur: Elwyn Evans

Ganwyd ym Melinrhyd, Cyfronydd, Sir Drefaldwyn, yng ngwanwyn 1803, yn un o wyth plentyn Hugh Ellis, melinydd, saer melinau, ac adeiladydd. Aeth i'r ysgol yn Llanfair Caereinion, a daeth ei ddawn at wneud dyfeisiadau mecanyddol i'r amlwg yn gynnar. Yn 1826 aeth i Fanceinion ac yno yn 1832 ffurfiodd bartneriaeth ag un Mr. Norton i weithio ffowndri. Daeth y bartneriaeth i ben yn 1838, ac fe brynodd Ellis ffowndri haearn fawr - sef gweithiau Irwell yn Salford. Ym Mehefin 1843 cafodd hawlfraint ar wneuthur math ar drofwrdd a pheiriant pwyso i'r rheilffordd. Daeth felly i sylw Robert Stephenson a thrwyddo ef i sylw'r cyfalafwr Kennard. Yn 1847 lluniodd ddyfais a hwylusodd ddefnyddio craeniau symudol ar y rheilffordd. Yn 1848 prynodd y Palace Mill, Llan-ym-Mawddwy. Yr oedd yn amlwg ym mywyd cyhoeddus Salford ac yn aelod o'r cyngor tref yno. Bu farw 6 Ebrill 1852, a'i gladdu yn eglwys Pendlebury, Manchester.

Awdur

Elwyn Evans

Ffynonellau

R. Williams, *Montgomeryshire Worthies* (1894)

Dolenni Ychwanegol

Wikidata: Q20734385

Dyddiad cyhoeddi: 1953

Hawlfraint Erthygl: http://rightsstatements.org/page/InC-RUU/1.0/

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n tudalen codi arian am ragor o wybodaeth.

Cyfrannu